

UTVÄRDERINGAR OCH UTVECKLINGSOBJEKT AV UTVÄRDERINGSGRUPPEN FÖR ÖVERSYNEN 2024

Sammansättningen av utvärderingsgruppen för översynen

Kansler Kaarle Hämeri, Helsingfors universitet, *ordförande*
Professor Johanna Björkroth, Helsingfors universitet
Ledande forskaröverlärare Liisa Postareff, Hämeen ammattikorkeakoulu
Doktorand Jenna Sorjonen, Helsingfors universitet
Vicerektor Petri Suomala, Aalto-universitetet
Direktör Jussi Välimaa, Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän universitet

Utvärderingsgruppens sekreterare: projektchefen för översynen, sakkunnig Päivi Aronen

I ALLMÄNNA OBSERVATIONER OCH RESPONS

1. Allmänt

Utvärderingsgruppen anser att utbildning, och därmed utbildningsprogrammen och deras ändamålsenlighet, är en strategiskt mycket viktig framgångsfaktor för Helsingfors universitet. Utvärderingsgruppen konstaterar att universitetet kan förbättra utbildningens kvalitet och resultat genom att förbättra utbildningsprogrammens status och ingripa i de strukturella problemen i utbildningsprogrammets resurshantering.

Utvärderingsgruppen anser att det mest centrala utvecklingsobjektet i Helsingfors universitets utbildning är att förbättra genomströmningen. Det är viktigt att universitetet preciserar kriterierna för genomströmningen så att alla aktörer uppfattar genomströmning på samma sätt. Utvärderingsgruppen uppmuntrar universitetet att ingripa i utdragna studietider genom studiehandledning och kontinuerlig utveckling av undervisningens kvalitet och genom att stödja studenternas välbefinnande och deras förmåga till reglering av lärandet. I granskningen av de utdragna studietiderna är det viktigt att använda sig av data ur studentrespons och inrikta universitetets egen universitetspedagogiska forskning till stöd för detta utvecklingsobjekt. Därutöver påverkas universitetets genomströmning i en positiv riktning av att hinder för smidiga studier undanröjs och av effektiva mekanismer för slutförande av examensarbeten.

Inom doktorsutbildningen är det viktigaste utvecklingsobjektet att doktorsexamina avläggs inom målsatt tid och att kraven för doktorsexamen anpassas till pilotprojektet inom doktorsutbildning.

Fastställandet och tillämpningen av kriterierna för inrättande, sammanslagning och nedläggning av utbildningsprogram stöder hanteringen av universitetets utbildningsportfölj.

2. Implementering av utvärderingsgruppens föreslagna utvecklingsobjekt och åtgärder

Utvärderingsgruppen har föreslagit sju (7) utvecklingsobjekt för universitetets kandidat- och magisterprogram och fyra (4) utvecklingsobjekt för doktorandprogrammen. Utvecklingsobjekten omfattar sammanlagt 39 åtgärder.

Utvärderingsgruppen är medveten om att ansvaret för utvecklingsarbetet och den fortsatta utvecklingen ligger såväl hos utbildningsprogrammen, avdelningarna, vetenskapsområdesenheterna och fakulteterna som hos universitetets ledning. Gruppen specificerar emellertid inga aktörer i samband med utvecklingsobjekten, eftersom ansvaret för verksamhetsutvecklingen i många fall ligger på fler än en aktör. Utvärderingsgruppen är även medveten om att utvecklingsobjekten betonas i olika grad vid de olika utbildningsprogrammen och fakulteterna, och därför är utbildningsprogrammets egen analys av åtgärderna och hur de ska implementeras viktig.

Väsentligt är att utvecklingsobjekten prioriteras och schemaläggs i samarbete vid universitetet.

3. Om utveckling av systemet för kvalitetsledning av utbildningsprogrammen (årsuppföljning och översyn)

Arbetsmodellen för översynen vid Helsingfors universitet, i vilken man granskar inte bara enskilda program utifrån deras utgångspunkter och deras egen kontext, utan också universitetsutbildningen som helhet (utbildningsportföljen), är allt som allt en mycket välkommen process som fortsättningsvis bör utvecklas. På så sätt förbättras även insynen i hela utbildningsportföljens situation och livskraft.

Som utvärderingsmetod betraktad infinner sig frågan om Helsingfors universitets årsuppföljning och översyn kan tjäna både den övervakning som utförs av ledningen (kommensurabilitet) och utbildningsprogrammets eget utvecklingsarbete. Därtill kan det frågas om dessa förfaringssätt syftar till att stödja Helsingfors universitets kvalitetskultur eller effektivisera verksamhetsstyrningen.

Årsuppföljningen och översynen av utbildningsprogrammen skulle kunna stödja universitetets kvalitetskultur i tydligare utsträckning utan att vara kopplade till verksamhetsstyrningen och effektiviseringen av verksamheten. Detta förutsätter dock att utbildningsprogrammen inkluderas som aktörer i universitetets egentliga verksamhets- och planeringsprocesser.

Med avseende på utvecklingen av kvalitetskulturen finns det anledning att ägna uppmärksamhet åt innehållet, läsbarheten och omfattningen i anteckningarna i årsuppföljningen och översynen. Kortfattade anteckningar kan vara begripliga för utbildningsprogrammet självt, men inte nödvändigtvis för en läsarkrets utanför programmets ledningsgrupp, till exempel läsare i universitetets ledning eller utvärderingsgruppen för översynen.

Det är nödvändigt att stärka kvalitetshjulet (PGSA-cykeln, på engelska PDCA) så att det utöver utvärdering också sker utveckling. Det är också viktigt att stödja utvecklingen av utbildningsprogrammen systematiskt.

Trafikljuset kan fungera som ett uppföljningsverktyg på program- och fakultetsnivå. Trafikljusens betydelse varierar mellan programmen, fakulteterna och på universitetsnivå, så utifrån trafikljusbedömningarna går det inte att dra slutsatser om utbildningsprogrammets tillstånd.

I översynen skulle studentrespons i fortsättningen kunna användas som kompletterande material.

I kommande översyner skulle det vara viktigt att producera också program- och fakultetsspecifik respons. Utvärderingsgruppen anser detta vara möjligt utifrån materialet från årsuppföljningen och översynen.

II UTVÄRDERINGSGRUPPENS UPPFATTNING ENLIGT TEMA

OBS! Arviointiryhmä on antanut aihealueittain yleisarvion seuraavasti (trafikljus)

GRÖNT LJUS Kunnossa

GULT LJUS Haasteet tiedossa ja niiden kehittäminen työn alla

RÖTT LJUS Vaatii merkittäviä toimenpiteitä / kehittämiskohteita ei ole tarkennettu

1. Studentantagningarnas ändamålsenlighet

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Studentantagningarna upplevs i allmänhet fungera rätt väl – eller i varje fall tillräckligt väl. Vid vissa program är man medveten om problemen i fråga om söktrycket.

I utvärderingen av studentantagningarna verkar det utifrån översynsmaterialet finnas en bristfällig förståelse av studievägarna och utbildningssystemet som en helhet. Det finns en fara för deloptimering med beaktande av det nationella målet att höja utbildningsnivån samt de kommande åldersklassernas krympande storlek.

Den utvidgade betygsantagningen och bruket av riksomfattande gemensamma antagningar har minskat universitetets autonomi i fråga om studentantagningar. Det kan finnas ett samband mellan detta och studenternas motivationsproblem. Det verkar finnas ett betydande antal studenter som avlägger en andra examen.

Doktorandprogram

GRÖNT LJUS

Doktorandprogrammen verkar till största delen ha tillräckligt med goda sökande som ansöker med högklassiga forskningsplaner. Vissa doktorandprogram har emellertid inte ett tillräckligt högt söktryck. Inom vissa discipliner finns det däremot ett behov av ytterligare nybörjarplatser.

I fråga om doktorandprogrammen anses studentantagningen i regel fungera väl.

Det uttrycks ett behov av att utveckla praxis för antagningsprocesserna och de avlönade doktorandplatserna, men behoven är inte nödvändigtvis likadana för varje vetenskapsområde.

2. Undervisningsplanens ändamålsenlighet

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Arbetet med undervisningsplanen är kärnan i det akademiska arbetet. Den allmänna bilden av universitetets utbildningsprogram är att verksamheten utvecklas kontinuerligt i programmens ledningsgruppers regi. Utifrån utbildningsprogrammets trafikljusbedömningar bedrivs det ett omfattande utvecklingsarbete. Det är positivt att problem identifieras, likaså att åtgärder har vidtagits. Utbildningsprogrammen verkar ha tillräcklig autonomi i fråga om att utveckla undervisningsplanerna.

Till de uppfattade utmaningarna vid universitetet hör studieframsteg, studieutbud och studievägars tydlighet. Antalet program, programmets språk och samarbetet mellan programmen är ytterligare utmaningar. För utbildningsprogrammen är programspråken en utmaning i synnerhet när det gäller anordnande av utbildning,

eftersom språkens (finska, svenska, engelska) behov måste beaktas. En betydande del av undervisningspersonalen behärskar dessutom inte de inhemska språken (finska/svenska).

Horisontella övergångar problematiseras inte alls i översynen. Bruket av modellscheman nämns i några fakulteters översyner, men en bred användning av modellscheman skulle kunna vara ett stöd för administrationen av studenternas studievägar.

Trots att tillfredsställelsen med undervisningsplanerna är utbredd kan utmaningar i fråga om hinder för studieframstegen och otillräckliga undervisningsresurser ofta härledas till undervisningsplanerna. Undervisningsplanernas ändamålsenlighet ska därför också utvärderas i förhållande till undervisningsresurserna och studieframstegen. Fakulteterna och utbildningsprogrammen har i varierande utsträckning identifierat de underliggande orsakerna till och lösningarna på dessa utmaningar samt vidtagit åtgärder.

Doktorandprogram

GULT LJUS

Vid doktorandprogrammen är man nöjda med undervisningsplanerna. Undervisningsplanerna är emellertid tydligt flexibla och tillåter olika studievägar. Flera discipliner rapporterar brist på det undervisningsutbud som doktorsutbildningen skulle behöva. Pilotprojektet inom doktorsutbildningen kommer att påverka undervisningsplanerna och det krävs att planerna utvecklas.

3. Studiehandledningens ändamålsenlighet

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

I översynen på universitetsnivå har studiehandledningen fått omdömet rött trafikljus och det finns ett tydligt behov av åtgärder. På programnivå gavs emellertid inga röda trafikljus, vilket torde vittna om att studiehandledning hör till kärnan i den akademiska undervisningen. Den tas på allvar, och den utvecklas vid alla utbildningsprogram.

Det är positivt att problemen mestadels har erkänts, som till exempel behovet att utbilda handledarna ytterligare. Universitetets egen handledningsmodell har tagits i bruk vid flera fakulteter men vid många är införandet ännu på hälft.

Problemen i handledningen är ofta disciplinspecifika och därför är också lösningarna olika. Fakulteterna och utbildningsprogrammen har i varierande utsträckning identifierat lösningarna på dessa utmaningar samt vidtagit åtgärder.

De svaga punkterna i studiehandledningen ligger mellan första årets kandidatstudier och magisteravhandlingen. I synnerhet övergången från kandidat- till magisterprogram har identifierats som en utmaning. Det behövs en jämnare arbetsfördelning i studiehandledningen och en utveckling av mångprofessionell handledning.

Doktorandprogram

GULT LJUS

Stödet och handledningen som ges via forskningsgrupper är uppenbart välfungerande, likaså anses uppföljningsgrupper vara ett välfungerande förfarande inom många discipliner. Inom vissa discipliner är uppföljningsgruppernas verksamhet inte tillräckligt tydlig. Inom många discipliner är Thessa ett välfungerande stödsystem för handledningen, men inte heller det är tillräckligt för alla.

Det finns ett utbrett behov av utbildning för handledare och spridning av god praxis. Åtgärder bör vidtas mot den ojämna fördelningen av handledningsansvar och handledarnas engagemang för handledningsuppdraget bör stärkas.

Pilotprojektet för doktorsutbildning kommer att utmana doktorandprogrammets handledningspraxis och kräva att handledningen utvecklas.

4. Övergången från kandidatprogram till magisterprogram

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

På programnivå ägnas vanligtvis inte någon uppmärksamhet åt övergången som ett särskilt tema. Övergången hänvisas till implicit genom att konstatera att magisterprogrammet får gott om studenter från kandidatprogrammen, från andra håll i Finland eller från utlandet. Ur magisterprogrammets synvinkel kräver studenter med olika utbildningsbakgrund olika slag av handledning.

Problemen förklaras med yttre faktorer: skolornas språkval, missuppfattningar om vetenskapsområdet, det låga antalet studerande i skolornas undervisning i matematik och naturvetenskaper. Hur väl de horisontella övergångarna (inom examina eller annars) fungerar har knappt begrundats.

Inom professionsområdena är övergångsskedet inte av stor betydelse, men inom andra områden finns det skäl att utveckla övergångsskedets handledning och stöd. När en student efter slutfört kandidatprogram har flera magisterprogram med varierande attraktionskraft att välja mellan krävs det både vägledning och hantering av förfarandena.

En del fakulteter har kommenterat trots att punkten inte ingår i doktorandprogrammets översyn.

Universitetet har inte identifierat en tydlig väg från magister till doktor. Det skulle löna sig att ta det här till utvecklingsobjekt.

Inom vissa områden sker ett kraftigt bortfall i samband med övergången från magister- till doktorandstudier, möjligtvis på grund av arbetslivets attraktionskraft.

5. Genomströmning

Kandidat- och magisterprogram

RÖTT LJUS

Utdragna studietider är en utmaning vid flera fakulteter, i synnerhet de större. Det är av central betydelse att kontinuerligt utveckla studiehandledningen och undervisningens kvalitet samt stödja studenternas förmåga att reglera sitt lärande. Samtidigt ska uppmärksamhet ägnas åt att stötta studenternas välbefinnande och psykiska hälsa.

Det vore bra om universitetet skulle precisera definitionen på och kriterierna för genomströmningen. En central fråga är huruvida genomströmningen bedöms i förhållande till finansieringsmodellens indikatorer, varvid det är enkelt att identifiera ett gott läge, eller huruvida utbildningsprogrammen har möjlighet att använda sitt eget omdöme till exempel i fråga om läranderesultat och examens kvalitet. I samband med genomströmningen skulle utöver det kvantitativa perspektivet även kunna tillämpas ett kvalitativt perspektiv som skulle basera sig på hur smidigt studierna förlöper. Vidare skulle det vara bra att fastställa gemensamma kriterier för grönt, gult och rött trafikljus för genomströmningen. Nu har fakulteterna utvärderat sig själva på olika sätt och tydligt utdragna studietider betraktas i vissa fall som en alldeles god prestation.

ÖVERSYNEN AV UTBILDNINGSPROGRAMMEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET

Utvärderingsgruppens utvärderingar och utvecklingsobjekt med åtgärder
Päivi Aronen

15.5.2024

Vid vissa fakulteter blir avhandlingen en flaskhals, så det är viktigt att utveckla handledningsprocesserna. Uppmärksamhet ska också ägnas åt att kursutbudet är tillräckligt och studiebelastningen jämnt fördelad.

Utbildningsprogrammets förmåga att attrahera och behålla studenter ska utvärderas kritiskt. Alla program har inte tillräckligt många sökande, och vissa program uppfattas som alltför breda och splittrade. Uppmärksamhet ska även ägnas åt kandidat- och magisterprogrammets samstämmighet och handledningen under övergångsskedet.

Det finns en permanent motsättning mellan heltidsstudier som möjliggörs med studiestöd och studenternas förvärvsarbete och utdragna studietider. Det är också klart att magisterexamen automatiskt blir fördröjd om kandidatexamen är försenad. En svår fråga är hur det ska göras möjligt att bedriva magisterstudier vid sidan av kandidatstudierna på ett flexibelt sätt som främjar studieframstegen utan att kandidatexamen blir fördröjd.

Vid vissa fakulteter främjas utexamineringen av en schemalagd studiegång. Läget för utländska betalande studenters utexaminering verkar vara gott.

Informationen ur responssystemen (bl.a. HowULearn) skulle kunna användas till att identifiera faktorer som främjar och fördröjer studierna; data skulle kunna kombineras med data ur studieregistret och på så sätt bidra till att identifiera sätt att främja genomströmningen.

Doktorandprogram

GULT LJUS

Vid många fakulteter är det en utmaning att avlägga examen inom den målsatta tiden på fyra år. Vid doktorandprogrammen fördröjs utexamineringen av de långsamma förhandsgranskningarna och avslutande processerna.

Doktoranderna är en mycket heterogen grupp i termer av ekonomi, och därför kan åtgärderna som ska göra studierna smidiga vara mycket olika beroende på doktorandens finansieringsform. I synnerhet för de doktorander som doktorerar vid sidan av förvärvsarbetet kan studietiden vara lång.

Doktorsutbildningsprojektet som initierats av undervisnings- och kulturministeriet skapar ett ytterligare tryck att granska doktorsutbildningens omfattning och krav.

Kvaliteten på handledningen av doktorander verkar variera och det anses på bred front att handledningskompetensen behöver stärkas, så uppmärksamhet ska därför ägnas åt utbildningen av handledare.

6. Ledning och kommunikation

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Obalansen mellan ansvar och makt är en tydlig utmaning i ledningen av utbildningsprogrammen. Utvärderingsgruppen fäste uppmärksamhet vid frågan, och ledning och kommunikation har behandlats som en egen fråga i årsuppföljningen och översynen. När allt kommer om-kring är ändå många av de problem som lyfts fram av fakulteterna och utbildningsprogrammen sådana som har ett samband med ledningen, till exempel bristen på undervisningsresurser eller resursernas ojämna fördelning, delaktigheten i rekryteringen av undervisnings- och forskningspersonal eller problem som gäller anordnande av studiehandledning.

Man är till största delen nöjda med ledningen av utbildningsprogrammen. Programmets ledare och ledningsgrupper är engagerade och samarbetet fungerar bra. I ledningsgrupperna verkar uppdraget också

ÖVERSYNEN AV UTBILDNINGSPROGRAMMEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET

Utvärderingsgruppens utvärderingar och utvecklingsobjekt med åtgärder
Päivi Aronen

15.5.2024

fördelas jämnt. Vid alla fakulteter har man inte lyckats engagera studenterna i ledningsgruppernas arbete, så studenternas roll i ledningsgrupperna behöver förtydligas.

Interaktionen mellan programmens ledningsgrupper och vetenskapsområdena samt mellan lärarna och andra ansvariga personer fungerar inte till fullo vid alla fakulteter. Uppmärksamhet bör ägnas åt att öka kommunikationen och samarbetet.

Vid program som är gemensamma för flera fakulteter har det förekommit utmaningar i fråga om ledning och organisation.

Doktorandprogram

GULT LJUS

Doktorandprogrammets ledningsgrupper fungerar bra och de är engagerade i att utveckla programmen.

På vissa håll upplevdes interaktionen mellan programmets ledning och avhandlingshandledarna vara ett utvecklingsobjekt.

På vissa håll identifierades kommunikationen till doktoranderna, handledarna och andra medaktörer som ett utvecklingsobjekt.

7. Undervisningsresursernas ändamålsenlighet

Kandidat- och magisterprogram

RÖTT LJUS

Undervisningsresurserna upplevs på många håll som otillräckliga och ojämnt fördelade. Eftersom utbildningsprogrammen har ansvaret för att anordna undervisningen och avdelningarna har resurserna, kräver anordnandet av utbildning ett friktionsfritt samarbete mellan avdelningarna och programmen.

Knappa undervisningsresurser leder till tidsbrist och utmattning bland personalen. Det är viktigt att identifiera sätt på vilka undervisningsresurserna kan räcka till och fördelas jämnt, och implementera dessa sätt vid utbildningsprogrammen.

Det bör dock noteras att relationstalet lärare-studenter vid Helsingfors universitet hör till de bästa bland landets universitet, så man bör tänka igenom hur resurserna skulle kunna användas ännu bättre. Resursproblemen verkar till stor del vara allokeringsproblem, så det handlar om ledning och inte bara pengar.

Bristerna och problemen som gäller undervisningsresurserna har varit kända inom utbildningsprogrammets och fakulteternas verksamhet i flera års tid. Det är dock uppenbart att man inte har lyckats åtgärda problemen. Universitetet borde kritiskt begrunda huruvida det finns en äkta vilja att göra något åt saken eller om man vill nöja sig med det befintliga läget. Det vore bra att följa och utvärdera behovet av undervisningsresurser och de faktiska resurserna regelbundet samt utveckla sätt att följa undervisningsbelastningen och fördelningen av arbetsmängden. Det här ska göras i samarbete mellan fakulteterna och utbildningsprogrammen.

Personalen är orolig för hur det går med undervisningsresurserna i framtiden när folk går i pension och studentvolymen väntas öka. Potentiella lösningar på resursproblemet skulle enligt fakulteterna kunna vara bland annat att använda sig av studenter och doktorander i undervisningen, effektivisera användningen av timlärare, tillämpa kompanjonlärarskap och förbättra utbildningsprogrammets möjligheter att påverka rekryteringarna. Utvecklings- och förvaltningsuppdragen anvisas ändå ofta den finskspråkiga personalen och det leder till ojämn belastning.

Undervisningssamarbetet mellan vetenskapsdisciplinerna och utbildningsprogrammen har utvecklats, men på många håll identifierades det också som ett utvecklingsobjekt.

Doktorandprogram

GULT LJUS

Undervisningsresurserna verkar vara bättre vid doktorandprogrammen än vid kandidat- och magisterprogrammen. Lärarna är emellertid ofta engagerade endast i det studieavsnitt de själva undervisar i stället för i utbildningsprogrammets övergripande utveckling. Lärarnas svaga engagemang för att undervisa vid doktorandprogrammen upplevdes ställvis vara en utmaning.

8. Inflytande över rekrytering

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Möjligheterna att påverka rekryteringarna upplevs ofta som begränsade, men på vissa håll har utbildningsprogrammen inkluderats i arbetet med personalplanerna och programmens ledare deltar i lärarrekruteringen. Men på det stora hela fanns det utmaningar på den här punkten, särskilt vid de stora fakulteterna.

Undervisningsmeriter verkar betonas mer än förr vid rekryteringarna, och det betraktas som positivt. Informationsutbytet, samspelet och samarbetet mellan utbildningsprogrammen och avdelningarna i rekryteringsprocesserna bör säkerställas. Rekryteringsprocesserna ska också vara transparenta.

Doktorandprogram

GRÖNT LJUS

Doktorandprogrammets möjligheter att påverka rekryteringen av undervisnings- och forskningspersonal är begränsade, men utifrån materialet upplevs detta inte vara ett stort problem.

9. Utrustnings- och lokalresurser

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Lokalerna är för det mesta ändamålsenliga och utgör ingen betydande flaskhals eller utmaning för undervisningen.

Hybridundervisningen och AV-teknikens utveckling är en utmaning eftersom det verkar vara ont om lämpliga lokaler i synnerhet för distans- och hybridundervisning. Det har (förståeligt nog) inte varit möjligt att uppdatera samtliga lokaler samtidigt så att alla håller samma tekniska nivå.

Lärarna belastas fortfarande av hybridundervisningen och rent allmänt av den post-pandemiska strävan efter en pedagogisk balans mellan användningen av campus och onlineundervisningen.

Doktorandprogram

GULT LJUS

För doktorsutbildningen är lokalerna mestadels inget problem. I takt med att doktorsutbildningens volym ökar måste disciplinerna satsa på att den för forskningen centrala infrastrukturen är tillräcklig.

10. De fakultetsöverskridande programmen

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Samarbetet mellan fakulteterna fungerar till största delen, i synnerhet när det gäller kandidatprogrammen.

På magisternivå finns det fler utmaningar och de framträder tydligt när samarbetet omfattar andra universitet med annorlunda beslutsmodeller och processer.

Uppmärksamhet bör ägnas åt fakulteternas incitament och informationsutbytet mellan fakulteterna i de gemensamma utbildningsprogrammen. I synnerhet planeringen av undervisningsresurserna och tillräckligt långsiktiga överenskommelser om dem är ett centralt utvecklingsobjekt i de gemensamma programmen.

Doktorandprogram

GRÖNT LJUS

Samarbetet upplevs i regel fungera smidigt, men fakulteternas principer för de formella kraven som gäller doktorsavhandlingar går ännu att förenhetliga.

11. Utbildningsprogrammets ställning vid universitetet

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Utbildningsprogrammets ställning har utvecklats positivt och upplevs för det mesta vara god. De flesta utbildningsprogram har en identitet som möjliggör utveckling och en tydlig profil.

På ett praktiskt plan är att leda ett utbildningsprogram ett krävande ledningsuppdrag i en matrisbaserad struktur. Förväntningarna på ledaren är höga och ledarens makt är jämförelsevis liten, särskilt i fråga om resurserna. På den punkten bör utbildningsprogrammets och deras ledares ställning i universitetets och fakulteternas organisation förtydligas. Universitetets strukturer och ledningen av resurserna är inte till alla delar tydliga ur utbildningsprogrammets perspektiv, och de stöder inte ett smidigt ledarskap som främjar programmets verksamhet och allokeringen av de resurser som genomför undervisningen. Lärarnas chefer är inte knutna till programstrukturen och lärarnas arbetsplaner görs upp i ett system som är åtskilt från utbildningsprogrammen. Därför bör administrationen av undervisningsresurserna förbättras.

Doktorandprogram

GRÖNT LJUS

Doktorandprogrammets ställning betraktas som stark och rätt problemfri. Uppfattningen påverkas också av att doktorandprogrammen har egna verksamhetsanslag.

12. Utbildningens övergripande ändamålsenlighet i nuläget

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Överlag är utbildningen välfungerande, trots att det i den omfattande programportföljen ingår program som är sinsemellan mycket olika i fråga om exempelvis dragningskraft, genomströmning och sysselsättningsutsikter.

Viktiga utvecklingsobjekt för universitetet är genomströmningen (studieframsteg) och främjande av sysselsättningen, särskilt i fråga om internationella studenter.

Arbetsmodellen för översynen, i vilken man granskar inte bara enskilda program utifrån deras utgångspunkter och deras egen kontext, utan också universitetsutbildningen som helhet (programportföljen), är allt som allt

ÖVERSYNEN AV UTBILDNINGSPROGRAMMEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET

Utvärderingsgruppens utvärderingar och utvecklingsobjekt med åtgärder
Päivi Aronen

15.5.2024

en mycket välkommen process som fortsättningsvis utvecklas. På så sätt får även hela utbildningsportföljen mer synlighet och livskraft.

På magisternivå kan portföljtänkandet och programmens eller huvudämnesalternativens profil utvecklas så att studenterna (sökandena) bättre kan känna igen de olika alternativens profil och kärna.

Doktorandprogram

GULT LJUS

Den övergripande ändamålsenligheten är god, men det finns också utvecklingsmöjligheter när det gäller portföljtänkandet i programmen. Skulle ett intensifierat samarbete eller rentav sammanslagning av program ge fördelar för programledningen och samordningen?

Den ökande doktorandvolymen ger anledning att fundera över nya samarbetsmöjligheter både inom universitetet och mellan universiteten.

Universitetets doktorsutbildning har många olika utgångspunkter. Å ena sidan finns det discipliner där utbildningen har en skolmässig struktur, och då är det viktigt med smidig rekrytering. Å andra sidan finns det discipliner där rekryteringen är knuten till de utexaminerade magistrarnas egna intressen eller till personliga stipendier, forskningsgrupper eller forskningsprojekt. I den fortsatta utvecklingen av den nya forskarskolan är det av central betydelse att vidkännas och förvalta doktorsutbildningens mångsidighet.

13. Utbildningens övergripande ändamålsenlighet om fem år

Kandidat- och magisterprogram

GULT LJUS

Det finns möjligheter och förtroende för att universitetets kandidat- och magisterutbildning ska utvecklas i en positiv riktning. Det är av central betydelse hur universitetet lyckas planera sina undervisningsresurser och stärka sitt samarbete.

Å andra sidan är läget för statens finanser svårt också i fråga om utbildningen, så det är viktigt att ha framförhållning och identifiera de medel med vilka universitetet kan klara sig även om sämre scenarier blir verklighet.

Doktorandprogram

GRÖNT LJUS

Inom doktorsutbildningen är uppfattningen att utsikterna för den närmaste framtiden är rätt så positiva.

II UTVÄRDERINGSGRUPPENS UTVECKLINGSOBJEKT OCH ÅTGÄRDER

	Kandidat- och magisterprogram	Doktorandprogram
I Smidiga studier	<p><u>Utvecklingsobjekt 1</u> Studievägar, övergångsskeden och horisontella övergångar</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildningsprogrammets undervisningsplaner bör innehålla modellscheman som stöder studentens förståelse av utbildningssystemet, studievägarna och undervisningsutbudet. 2. Universitetet bör utveckla och förtydliga de horisontella övergångarna inom och mellan programmen för att stödja studentens val och studiernas smidighet. 3. Övergångsskedets smidighet vid övergången från ett kandidatprogram till ett magisterprogram säkerställs genom handledning i samarbete mellan programmen. 4. Universitetet tar fram en strategisk vision för hur utbudet inom kontinuerligt lärande ska ordnas vid universitetet och varför. <p><u>Utvecklingsobjekt 2</u> Definitionen på och kriterierna för genomströmning vid universitetet samt metoder att förhindra förseningar i studierna.</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Universitetet definierar genomströmningen och kriterierna för den utifrån verksamhetens kvalitet och resultat – inte enbart utifrån UKM:s finansieringsmodell. 6. Utbildningsprogrammen ingriper i utdragna studietider genom studiehandledning och kontinuerlig utveckling av undervisningens kvalitet och genom att stödja studenternas välbefinnande och deras förmåga till reglering av lärandet. 7. Utvecklingsprogrammen utvecklar effektiva mekanismer för slutförande av examensarbeten genom att använda sig av god praxis som tillämpas på olika håll vid universitetet. 8. Centret för universitetspedagogik HYPE bedriver forskning om utvecklingsobjekten i universitetets utbildning med syftet att forskningsresultaten ska stödja utbildningsprogrammets utveckling. 9. I uppföljningen av studierna använder sig utbildningsprogrammen av informationen från alla system för studentrespons. 10. I situationer där det inte finns tillräckligt många sökande till ett utbildningsprogram och/eller genomströmningen är svag granskar utbildningsprogrammet kritiskt förmågan att attrahera och behålla studenter. Utifrån granskningen vidtar programmet åtgärder för att förbättra situationen. 	<p><u>Utvecklingsobjekt 1</u> Avläggande av doktorsexamen inom målsatt tid</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doktorandprogrammen ser över sina undervisningsplaner så att doktorsexamen kan avläggas inom utsatt tid. 2. Den kursformade undervisningens omfattning, innehåll och roll i doktorsexamen bör granskas kritiskt. Det är motiverat att granska dem i jämförelse med referensländer. 3. Samarbete mellan doktorandprogram stöder en smidig doktorsutbildning när antalet doktorander ökar. 4.Handledningspraxis varierar, och därför skulle handledarutbildningen kunna inriktas på de doktorandprogram där detta redan är ett identifierat problem. 5. I takt med att volymen doktorander ökar, utvecklar universitetet sin handledningspraxis inklusive kamratstöd och kamrathandledning. <p><u>Utvecklingsobjekt 2</u> Övergången från magister till doktor</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Det rekommenderas att praxis för rekrytering till doktorsutbildning utformas inom varje disciplin som ett samarbete mellan doktorand- och magisterprogrammen.

ÖVERSYNEN AV UTBILDNINGSPROGRAMMEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET

Utvärderingsgruppens utvärderingar och utvecklingsobjekt med åtgärder
Päivi Aronen

15.5.2024

<p>II Utbildning program mens övergripande struktur, ledning, undervisningsresurser och ställning</p>	<p><u>Utvecklingsobjekt 3</u> Ledning av utbildningsprogrammen som universitetets strategiska uppgift</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none">11. Universitetet stärker ställningen hos ledarna för utbildningsprogrammen genom att inkludera dem i universitetets forum och processer för ledning och strategisk planering.12. Universitetet stärker utbildningsprogrammets status så att det blir ett attraktivt uppdrag att leda ett utbildningsprogram.13. Universitetet ger utbildningsprogrammen makt och ansvar över programmets verksamhet och resursplaneringen genom att ändra universitetets organisationsstruktur och verksamhetsprocesser.14. I fråga om ledningen av de gemensamma programmen ser universitetet och fakulteterna till att informationsspridningen är effektiv och att det finns ett engagemang för ett tillräckligt långsiktigt tillhandahållande av undervisningsresurser. <p><u>Utvecklingsobjekt 4</u> Heltäckande kontroll över undervisningsresurserna för utbildningsprogrammets behov</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none">15. Universitetet löser det strukturella problemet att utbildningsprogrammets verksamhet och resurser är åtskilda från varandra. Problemet försvagar programmets verksamhetsförutsättningar.16. Universitetet ingriper genom ledarskap i problemen som gäller undervisningsresurserna och bestämmer sig för att lösa de problem som redan identifierats.17. Universitetet skapar normer och utvecklar sätt att följa undervisningsbelastningen och hur arbetsmängden fördelas med beaktande av den belastning som olika former av undervisning ger upphov till.18. Universitetet följer och bedömer regelbundet behovet och implementeringen av undervisningsresurser.19. Universitetet stärker undervisningens status så att undervisningsuppgifter blir mer attraktiva. Samtidigt ska en jämnare fördelning av undervisningsuppgifterna mellan personalen främjas.	<p><u>Utvecklingsobjekt 3</u> Etablering av den nya forskarskolestrukturen</p> <p>Åtgärd</p> <ol style="list-style-type: none">7. Universitetet fortsätter utveckla sin forskarskolas verksamhetssätt med beaktande av doktorsutbildningens heterogenitet och disciplinernas olika utgångspunkter.
---	--	---

ÖVERSYNEN AV UTBILDNINGSPROGRAMMEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET

Utvärderingsgruppens utvärderingar och utvecklingsobjekt med åtgärder
Päivi Aronen

15.5.2024

<p>III Utbildning ens övergripande ändamåls enlighet</p>	<p><u>Utvecklingsobjekt 5</u> Utvecklingsprogrammets språk och de internationella programmets strategiska betydelse</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none">20. Universitetet tydliggör och preciserar de internationella engelskspråkiga programmets strategiska betydelse.21. Universitetet drar upp linjerna för den internationella personalens möjligheter och skyldigheter att lära sig de inhemska språken (finska/svenska).22. Universitetet ser över ändamålsenligheten i de flerspråkiga magisterprogrammets förfaringssätt.23. Universitetet främjar internationella studenters möjligheter att få sysselsättning i Finland. <p><u>Utvecklingsobjekt 6</u> Inrättande och nedläggning av utbildningsprogram som universitetets strategiska val</p> <ol style="list-style-type: none">24. Universitetet utvecklar ett förfaringssätt för strategisk planering, med vilket behovet av ett nytt utbildningsprogram identifieras med beaktande av finansieringen av programmets verksamhet.25. Universitetet tar i bruk sammanslagning och nedläggning av utbildningsprogram som strategiska verktyg.26. Universitetet beslutar om kriterierna för inrättande och nedläggning av utbildningsprogram. <p><u>Utvecklingsobjekt 7</u> Utveckling av utbildningens programportfölj som helhet</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none">27. Universitetet följer kontinuerligt utbildningsprogrammets förmåga att locka och behålla studenter, och gör ändringar i utbildningsprogrammen och i programportföljen om det inte finns tillräckligt med sökande eller om ett utbildningsprogram upplevs vara alltför brett, splittrat eller på annat sätt inte fungerar väl.28. Universitetet granskar regelbundet sin programportfölj och bedömer bland annat huruvida det finns för många eller för få utbildningsprogram eller magisteroptioner efter kandidatprogrammen, huruvida programmets utbildningsområden är relevanta och huruvida portföljen innehåller program med överlappande innehåll.29. Universitetet utvecklar magisterprogrammets särpräglade profiler så att de sökande bättre kan identifiera de olika alternativen.30. Det rekommenderas att universitetet förbereder förutseende scenarier och en uppsättning medel för 8–10 år framåt i tiden för att kunna utveckla programportföljen med beaktande av statsfinanserna och den internationella omvärlden.	<p><u>Utvecklingsobjekt 4</u> Utveckling av doktorsutbildningens programportfölj som helhet</p> <p>Åtgärder</p> <ol style="list-style-type: none">8. Genom att intensifiera samarbetet mellan doktorandprogrammen och eventuellt sammanslå program kan universitetet erbjuda doktorander mer mångdisciplinära forskningsmiljöer och få fördelar för programledning och koordinering.9. På grund av den ökande doktorandvolymen är det nödvändigt att undersöka doktorandprogrammets möjligheter till samarbete, både inom och utanför universitetet.
--	---	--